

Kanske man inte blir kvar för evigt i Frankrike utan siktar så småningom på svenskt boende. Så varför då inte en typisk rödmålad trästuga att njuta i och av.

Inte helt lätt att bli hemvändare

Vi som har dubbla ”hemhörigheter” i Sverige och Frankrike, åker ju hem åt vilket håll det än är. Men ur en mer legal synvinkel är hemma där man är skriven.

Understundom kommer frågan upp för oss som är skrivna i Frankrike:

Ska vi flytta hem, bli hemvändare?

Hustrun och jag försökte erinra oss varför vi flyttade till Frankrike. Vi hade visserligen flyttat in och ut från Sverige flera gånger med inställningen att bo och leva i respektive land under längre tid. Lite annorlunda var det inför pensioneringen och flytten

till Frankrike för snart 10 år sedan – då gällde ett femårsperspektiv.

Efter de första fem åren kom frågan upp och vi konstaterade att vi hade den fantastiska förmånen att vara hemma i två länder, med boenden i båda. Varför krångla till det? Vi beslöt att låta saker vara som de var.

Flytt till Frankrike

Varför man flyttar till Frankrike vet vi. Det handlar om vädret, maten, kulturen och sjukvården. Skatterna sägs vara en annan anledning, om än med allt mindre bäring. För många har det varit enkelt. Kanske hade man redan en semesterbostad i Frankrike och i samband med pensioneringen tillbringade man

så mycket tid i landet att man måste skriva in sig.

Motiv för hemflytt

Motiven till att flytta hem varierar. Även om de förhärskande anledningarna kan vara att kunna ta hand om gamla föräldrar och att umgås mer med barn och barnbarn. Kanske den ena parten har gått bort. Eller att man helt enkelt bara vill ”hem”.

Att bli svensk - igen

Flytten till Frankrike kanske var förknippad med diverse byråkrati och obegripligheter, för många av oss på grund av språket. Men framför allt för att vi saknade en historia i landet. Att flytta till Sverige, däremot, borde ju inte vara

några problem. Landet där vi bott större delen av våra liv, gått i skola, jobbat, och betalat skatt. Allt kopplat till ett personnummer. Men det är faktiskt inte så enkelt att vara hemvändare längre.

Glöm svensk gräddfil

Förr var det enda egentliga problemet att vi fick vänta några veckor innan *Telia* fick upp informationen om oss som boende i Sverige och vi kunde öppna ett mobilabonnemang. Några hemvändare berättar att det ”medfödda” personnumret inte har någon underlättande effekt längre. Trots att man är svensk medborgare så ska alla gå igenom samma ansökningsprocess.

Det handlar om två olika steg: Skatteverket och Försäkringskassan.

Det första är att anmäla sig på något av Skatteverkets servicekontor. Besöket förbereds genom att ladda ner och fylla i Skatteverkets enkät *Anmälan Flyttning till Sverige*.

Utlandssvenskar bortglömda

I Skatteverkets enkät får man frågan om varför man vill flytta till Sverige. Man kan välja mellan arbete, studier, asyl, familjeåterförening, kvotflykting, bosättning samt annat. Frågan om ”Rätt att vistas i Sverige” har två svarsalternativ: *Innehar uppehållstillstånd* respektive *Har uppehållsrätt som EU-medborgare*. Ingenstans finns frågor eller kryssalternativ som kan anses vara anpassade efter hemvändande svenska medborgare.

Familjebevis

Skatteverkets enkät har ytterligare några intressanta aspekter. Det finns en enkät gällande enskild individ och en annan för familj. Är man ett gift äldre par tror man ju att man är familj - men nej. Var och en ska fylla i en blankett där man anger om man är gift och med vem. Intressant är att enkäterna har personnummer redan som tredje fråga och man ska även ange makens/makans bostadsadress och var och när man gifte sig. Även uppgifter om föräldrar ska fyllas i så det är bra att beställa ett så kallat *familjebevis*.

Man frågar också efter eventuellt samordningsnummer. Det är ett tillfälligt identitetsnummer, infört 2010, för personer som inte är folkbokförda i landet men som har kontakter med landets myndigheter.

Bland frågorna ingår också om vistelse i Sverige, när man reste in, var man ska bo, hur länge man avser bo i landet, om man även ska vistas utomlands? Hur länge, om man har tillgång till bostad i Sverige respektive i utlandet och hur ofta man avser att övernatta där.

Jag trivs bäst i öppna landskap...

Personligt besök på Skatteverket

Så infinder man sig personligen på Skatteverkets servicekontor. Förutom blanketten *Anmälan Flyttning till Sverige*, baserad på vad man svarat i enkäten och som man har printat ut hemma, tar man med id-handling, pass eller nationellt id-kort, eventuellt vigselbevis och familjebevis, handling som visar att man har pension eller pengar att försörja sig samt intyg om heltäckande sjukförsäkring, till exempel E121. Ingår omyndiga barn i flytten ska också dessa komma med. Myndiga barn måste anges i enkäten, men de behöver inte infinna sig. När detta är klart tar det cirka sex veckor att få beslut om inskrivningen.

Försäkringskassan

Nästa steg är att bli inskriven i Försäkringskassan och fylla i *Uppgifter vid flytt till eller arbete i Sverige*. Det är ungefär samma frågor som på Skatteverkets formulär. Det behövs inget personligt besök utan man loggar in på Försäkringskassans hemsida med sitt mobila bank-id eller skickar in med post. Det kan ta upp till sex månader att bli inskriven men man har rätt till vård i Sverige från den dag man är folkbokförd. Datum för folkbokföringen beror på när man besöker Skatteverkets servicekontor. Gör man det inom en vecka efter ankomsten blir man folkbokförd per ankomstdagen. Dröjer man mer än

en vecka bli man folkbokförd per den dag man besöker servicekontoret.

Uppdaterade handlingar

Så några tips från hemvändare. Se till att ha uppdaterade id-handlingar. Sakerställ giltigt europeiskt sjukförsäkringskort och Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige om behov skulle uppstå utomlands eller i Sverige under ansökningsprocessen. Man bör också begära ett nytt blått EU-kort eftersom det gamla inte gäller efter den dag man flyttat till Sverige.

Ett viktigt tips är att inte skriva ut sig ur Frankrike förrän man har alla dokument och handlingar som krävs inför inskrivningen i Sverige. Vilka åtgärder som krävs se Rivieraklubbens hemsida. Det underlättar också för inskrivningen i Försäkringskassan om man meddelat *Assurance maladie* att man ska lämna Frankrike. Försäkringskassan vill ha ett intyg på att rättigheterna i Frankrike upphör. Det är inte tillåtet att tillhöra två olika sjukförsäkringskassor samtidigt.

Skattskyldig från ankomstdagen

Inför skattedeklarationen i Sverige kan det vara värdefullt att veta att beskattning sker från den dag man anlänt till Sverige och inte från den dag man blivit folkbokförd. Det är, med hänsyn till nästa års deklaration, praktiskt att besöka Skatteverket inom en vecka från det man anlänt till Sverige.

Mer ”hemma” i Frankrike?

Men sedan kan jag ju fråga mig, varför flytta ”hem”? Kanske visar det sig att man efter flera år i Frankrike är mera hemma här, socialt och kulturellt. Samhällsservicen är bra och den sociala gemenskapen kan vara varmare. Och efter att på nära håll sett hemtjänst och äldreomsorg i Sverige vågar jag hävda att vård och omsorg är väl så bra i Frankrike. Vad gäller framför allt tillgängligheten till sjukvård upplever många att den är bättre i Frankrike. Det är många aspekter att begrunda när man ska ta beslut om sin hemhörighet.

Håkan Bergendahl
hakanbergendahl@gmail.com

Läs mer om svensk hemflytt på hemsidan under *Din franska vardag*.
Hjälp med det praktiska? Kontakta Stadsbudskontoret - sbkmoving.com